Jaarverantwoording 2023

Stichting DSV

Definitief

INHOUDSOPGAVE **Pagina**

1	**Jaarverslag**	**1**
1.a	Bestuursverslag	2
1.b	Verslag van de raad van toezicht	14
2	**Jaarrekening**	**20**
2.1	Balans per 31 december 2023	21
2.2	Winst- en verliesrekening over 2023	23
2.3	Kasstroomoverzicht over 2023	24
2.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	25
2.5	Toelichting op de balans per 31 december 2023	29
2.6	Overzicht langlopende schulden ultimo 2023	36
2.7	Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2023	37
2.8	Vaststelling en goedkeuring	42
3	**Overige gegevens**	**43**
3.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	44
3.2	Nevenvestigingen en handelsnamen	44
3.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	44

1 JAARVERSLAG

1.a BESTUURSVERSLAG

Bestuursverslag DSV 2023

1. Voorwoord

Het eerste jaar van onze nieuwe missie, visie en strategie 2023-2026 zit erop. Wat vliegt de tijd. Een jaar waarin we voor het eerst werkten vanuit de missie 'Met liefde maken we elke dag waardevol'.

Het is fijn om een nieuwe koers te hebben. We merken dat we de eerste stappen zetten richting de vier elementen uit onze visie. De christelijke identiteit geven we weer actief inhoud, mede dankzij onze nieuwe geestelijk verzorger. De omslag van zorg naar leven is ingezet onder andere met het programma positieve gezondheid. De medewerker op één zetten is best een uitdaging, omdat dit bijna elk proces en iedere vorm van beleid raakt. Ons netwerk groeit en wordt steviger. Wij leren en groeien continu. Fouten maken we en bespreken we open en vaak lachen we erom. De kernwaarde plezier is te zien en te horen bij DSV. De andere kernwaarden liefde, samen en vakmanschap krijgen bewust aandacht op alle niveaus. Het is leuk om te zien dat onze koers in alles terugkomt. Onze nieuwe website is daar een mooi voorbeeld van.

Gaat dan alles goed bij DSV. Nee, nog niet alles. Nog steeds vertrekken medewerkers naar een andere baan. Soms gelukkig naar collega's in de regio, maar ook buiten onze sector. Toch geven collega's die vertrekken of met pensioen gaan ons een 7,3. Het ziekteverzuim is nog altijd één van de laagste in de regio, maar met 7% hoger dan begroot.

De kwaliteit van zorg is onverminderd hoog. Met cijfers als een 8,3 of 8,6 kunnen we thuiskomen. Ook de Prezo auditoren zijn lovend en de rapportages tonen aan dat we aanbevelingen gebruiken om ons werk te verbeteren. Onze medewerkers weten deze hoge kwaliteit iedere dag waar te maken. De collegialiteit en loyaliteit zijn geweldig. Daarom hadden we dit jaar weer een 'gouden' bedrijfsfeest op het strand om onze waardering aan onze medewerkers te uiten en hen te bedanken. Toen begin 2024 de voorlopige financiële cijfers er goed uitzagen deden we dat nog een keer over met een spontane nieuwjaarsreceptie.

Voor de 4e keer op rij zwarte cijfers. Wij sturen zorgvuldig en creëren zo financiële ruimte voor de nieuwbouw Salem. In april 2023 leverden wij de businesscase in voor dit project bij de gemeente Katwijk. Het prachtige definitief ontwerp is in december binnen de financiële kaders afgerond. We wachten nu op de instemming van de gemeente.

Kortom, er zit veel energie in onze organisatie en we hebben plannen genoeg. We groeien flink met Zorg Thuis. De functie behandeling hebben wij in 2023 op alle locaties uitgebreid.

We zijn trots op alle medewerkers. Zij zijn het die met liefde elke dag waardevol maken. Daarom moeten zij op één staan. Als werkgever blijven wij zoeken hoe wij dat steeds beter kunnen doen.

Als je een blik in de keuken van DSV wilt werpen, nodigen we je van harte uit het bestuursverslag en de jaarrekening te lezen.

2. Profiel van de organisatie

DSV is een zorgorganisatie in de gemeenten Katwijk en Lisse. We bieden Hulp en Ondersteuning, Zorg Thuis en Wonen met Zorg aan inwoners van Katwijk en Lisse. Onze organisatie heeft circa 780 medewerkers in dienst, die huishoudelijke hulp en zorg leveren bij onze cliënten thuis of vanuit onze vier locaties. We krijgen daarbij ook hulp van honderden enthousiaste vrijwilligers. Daarnaast hebben we een hospice. Het hoofdkantoor staat in Katwijk. De lijnen zijn kort en we weten elkaar snel te vinden. We zijn sterk verbonden met onze omgeving. We werken graag samen met onze partners binnen AVANT.

DSV is een stichting en heeft één bestuurder en een managementteam (MT). Vanaf 2023 verleggen we de focus van zorg naar leven. Sinds eind 2023 komt dit ook tot uiting in de samenstelling van het MT. De functie van de manager facilitair en vastgoed is komen te vervallen en een tweede manager Wonen met Zorg is aangesteld. Daarnaast bestaat het managementteam uit een manager Zorg Thuis, een manager Bedrijfsvoering, een manager Personeel & Organisatie en de Bestuurssecretaris. De raad van toezicht bestaat uit vijf leden en heeft drie commissies: Financiën & Vastgoed, Kwaliteit & Veiligheid en Remuneratie & Governance. De medezeggenschap is georganiseerd door een Ondernemingsraad, Centrale Cliëntenraad, Identiteitsraad en een Verpleegkundige Advies Raad.

Organogram DSV Januari 2024

3. Bestuur, toezicht en medezeggenschap

Bestuur

De dagelijkse leiding van DSV is in handen van het bestuur, in de persoon van Jan de Vries. Het MT ondersteunt de bestuurder. Informatie over de onkostenvergoeding van het bestuur en het aannemen van geschenken en uitnodigingen zijn te vinden op de website van DSV. De bezoldiging van het bestuur en de rvt is binnen de grenzen van de WNT. Dit is terug te vinden in de jaarrekening.

Raad van toezicht (rvt)

Goed bestuur en goed toezicht zijn belangrijke voorwaarden voor de besturing van de organisatie. De rollen en verantwoordelijkheden tussen het bestuur en de rvt zijn beschreven in de reglementen die staan op de website van DSV. Er is het afgelopen jaar constructief samengewerkt. Dit doen wij op basis van een toezichtvisie, waar DSV helemaal achter staat. Eind dit jaar zijn de statuten in lijn gebracht met de laatste ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Voor zover nodig zijn de regelementen daarop aangepast.

De leden van de rvt steunen het bestuur met hun kennis, ervaring en netwerken. Bestuur en rvt vinden het belangrijk om open te zijn over DSV. Wij zijn eerlijk over wat wel en wat (nog) niet goed gaat. De Governance code Zorg is leidend voor de manier waarop de rvt invulling geeft aan het interne toezicht. De samenstelling van de rvt is terug te vinden in het jaarverslag van de rvt.

Invloed belanghebbenden

Het afgelopen jaar is veel samengewerkt met belanghebbenden binnen en buiten de organisatie. De Centrale Cliëntenraad (CCR), de Ondernemingsraad (OR) en de Verpleegkundige Advies Raad (VAR) spraken we met regelmaat. Ze dachten mee en ze adviseerden waar nodig. We werkten ook prettig samen met de Identiteitsraad. Samen selecteerden wij een nieuwe geestelijk verzorger, dominee Jacob de Jong. Daarbij hebben wij nadrukkelijk gezocht naar verbindende kwaliteiten met collega's, bewoners en ons netwerk. De Protestants Christelijke identiteit stond ook dit jaar aan de basis van ons handelen.

In ons werk krijgen wij veel steun uit de plaatselijke kerken, voorgangers, pastoraal en diaconaal werkers en heel veel vrijwilligers. Iets waar wij elke dag heel dankbaar voor zijn.

Er is nog steeds sprake van intensieve samenwerking met de gemeente Katwijk. De contacten met Lisse zijn minder frequent en onverminderd goed. De gemeente Katwijk spreekt steeds meer vertrouwen uit in DSV, maar houdt nog vast aan het stringente toezicht. Hangende de beoordeling van de businesscase Salem zijn de lopende overeenkomsten nog niet geactualiseerd. Na de instemming op de businesscase hopen wij de overeenkomsten te actualiseren en te vereenvoudigen. De gemeente draagt de inhoud van het bouwplan, maar voorkomt graag een toename van de risico's voor de gemeente Katwijk. Op lange termijn nemen deze risico's met nieuwbouw van Salem versneld af. DSV is blij met de borgstellingspositie van de gemeente Katwijk en hoopt dat de gemeente deze borgstelling tijdelijk beperkt wil uitbreiden. Ondertussen hebben wij een constructieve bijdrage geleverd aan het actieplan wonen, zorg en welzijn van de gemeente Katwijk. Onze eigen strategie en plannen zijn in lijn met de visie en beleidslijnen van de gemeente.

Wij worden gedragen door de lokale gemeenschappen in Lisse en Katwijk. Het is hartverwarmend hoe wij als organisatie en vooral onze bewoners keer op keer verrast worden door de inwoners en organisaties om ons heen. Wekelijks krijgen wij uit alle hoeken en gaten aandacht en verrassingen. Dit doet ons iedere keer goed en daar zijn wij zeer dankbaar voor.
We zoeken naar mogelijkheden om onze locaties steeds meer te verbinden met de omgeving. Locatie Duinrand is hier het meest ver mee als actieve partner in 'Hoornes in beweging'.

In Lisse konden wij met dank aan sponsoring een dementievriendelijke binnentuin opleveren. Onze medewerkers wisten heel veel verbinding te leggen met de lokale gemeenschap, waardoor de binnentuin er fantastisch uitziet; kunst, bewegen, muziek, flora en fauna en een rustplek voor verstilling kun je daar allemaal vinden en ervaren.

Ondertussen zijn wij ook een belanghebbende van onze partners. In die zin was het mooi om in een kopgroep deel te nemen van de gemeente Katwijk. Samen werkten we aan het actieplan wonen, zorg en welzijn dat naar verwachting in 2024 wordt vastgesteld door de gemeenteraad.

4. Algemeen beleid

4.1 Visie, strategie en meerjarenbeleid
In 2023 hebben we nadrukkelijk de eerste stappen gezet op de onderstaande lijnen van onze nieuwe missie, visie en meerjarenstrategie.

Onze missie
Met liefde maken we elke dag waardevol.

Onze visie
- Onze kracht is de christelijke identiteit. We hebben een open houding, kijken naar elkaar om en respecteren elkaar. Iedereen doet ertoe. We gaan zorgvuldig om met mens en natuur.
- Onze medewerkers staan op één. Zij zijn het kloppend hart van de organisatie. Wij dagen ze uit om meester in hun vak te zijn. Wij zijn een uitstekende werkgever. Medewerkers zijn vitaal en werken met plezier.
- Onze zorg en ondersteuning sluiten aan bij het leven. Wij gaan uit van eigen regie en blijven denken in wat er wél kan. Dit doen we met liefde. Daarbij zoeken we actief de samenwerking. Het liefst zo lang mogelijk in eigen omgeving. En anders voelen onze locaties als een thuis.
- Onze organisatie creëert een sterk netwerk om zich heen. Samen zijn we sterker en beter. Wij delen graag. Wij maken fouten en we leren daarvan. Van elke dag maken we samen iets moois.

Ons motto
Liefde voor het leven

Onze kernwaarden

We hebben ons best gedaan de strategie zo concreet mogelijk terug te brengen naar de volgende vier doelstellingen. In 2026 willen we het volgende bereikt hebben:

- 8+ van onze medewerkers, cliënten en partners
- Groei van Zorg Thuis naar 360 cliënten
- Groei van Prettig Wonen Thuis naar 100 cliënten
- Prachtige nieuwe locatie Salem

Elders in dit verslag beschrijven wij de eerste resultaten op alle vier de strategische doelstellingen. De doelstellingen zijn in 2023 geëvalueerd en onveranderd. Wij denken dat we deze eind 2026 allemaal halen.

Het is leuk om te zien dat er steeds meer uitingen zijn met ons frisse nieuwe logo en motto 'Liefde voor het leven'. Het kleurrijke hart staat voor de liefde, voor samen, voor inclusiviteit en voor de kracht en openheid van ons netwerk.

4.2 Algemeen beleid en belangrijke gebeurtenissen

Zorg
Wat is er hard gewerkt in het afgelopen jaar aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg. Speerpunt blijft het verleggen van de focus van zorg naar leven. In 2023 is een programmamanager aangesteld en is begonnen met het trainen van alle medewerkers op de principes van positieve gezondheid. Dit krijgt de komende jaren een vervolg.
Cliënten ontvangen passende zorg. Dit blijkt uit het feit dat we zowel voor Zorg Thuis als voor Wonen met Zorg het kwaliteitskeurmerk PREZO behaalden. De tevredenheid van onze cliënten is gemeten met de PREM en de CQ index. Deze was voor Zorg Thuis 8,6 en voor Wonen met Zorg 8,3. Dat is nu al hoger dan onze strategische doelstelling van 8+ in het jaar 2026. De kwaliteitsrapportages zijn in 2023 herzien en worden gebruikt als input voor de kwaliteits- en vakgroepoverleggen.

In de wijkverpleging (Zvw) is het aantal cliënten met 14% toegenomen. Er is hard gewerkt aan de ontwikkeling van Prettig Wonen Thuis (geclusterde vpt). In Duinrand is hiervoor een pilot gestart. Voor de groei naar 100 cliënten zullen we de drie jaar tot het einde van de huidige strategie nodig hebben.
Het project beeldzorg is in het vierde kwartaal van start gegaan. Medewerkers zijn positief en samenwerking met het beeldzorgteam is goed. We hebben dankbaar gebruik gemaakt van de kennis, ervaring en infrastructuur van onze collega's bij Marente.

Binnen Wonen met Zorg hebben sinds dit jaar bijna alle verpleeghuisbedden de functie behandeling. Eén van de nieuwe managers wonen met zorg zal in het eerste half jaar van 2024 beoordelen welke stappen wij kunnen zetten bij de inzet van de behandeldienst door onze partner Topaz. Ook in de behandeldienst verleggen wij accenten van zorg naar leven.

In augustus heeft de IGJ een bezoek gebracht aan wijkteam Duinrand in Katwijk. De IGJ oordeelde dat geheel of grotendeels voldaan werd aan alle normen. De inspectie ziet dat de cliënt centraal staat en persoonsgerichte zorg geleverd wordt. Zowel management als zorgverleners stellen zich open en lerend op. Prachtige complimenten dus, waar we dan ook heel trots op zijn!

Medewerkers
2023 was het eerste jaar dat wij de medewerker nadrukkelijk op één zetten, zoals in onze visie staat. We zijn begonnen met het ontwikkelen van een P&O strategie. Deze beschrijft heel concreet wat onze visie betekent voor medewerkers en leidinggevenden. Tegelijk maakt het ook zichtbaar dat veel van onze bestaande beleidsinstrumenten verbeterd kunnen worden. We zijn overgegaan naar fysieke exitgesprekken met een medewerker P&O, in plaats van een enquête. Hieruit kregen wij veel informatie. Onder andere daardoor hebben wij de managementstructuur gewijzigd en zijn we gestart met strategische personeelsplanning en toekomstbestendig roosterbeleid. Beide onderwerpen krijgen een vervolg in 2024.

We hebben onze deelname aan het regionale project Waardevol Vernieuwend Onderwijs voortgezet. Vrijwel alle opleidingsplekken konden gevuld worden. Vanaf 2024 levert DSV naast de communicatiemedewerker (2023) ook de projectleider.

Management
Als bouwsteen van de strategische personeelsplanning is eind 2023 besloten het managementteam en het middenkader vanaf 1 januari 2024 anders in te richten. Om de slag van zorg naar leven te maken en de samenwerking tussen afdelingen te versterken is gekozen voor twee managers Wonen met Zorg, in plaats van één met daarnaast een manager Vastgoed en Facilitair. Dit is doorgetrokken naar de locaties, door te werken met twee integrale teammanagers Wonen met Zorg per locatie i.p.v. één met daarnaast een teammanager Vastgoed en Facilitair per twee locaties. Het aantal teammanagers op de locaties is daarmee uitgebreid met twee. De medewerkers hulp en ondersteuning hebben een eigen, zeer ervaren leidinggevende gekregen. Zo geven wij meer aandacht aan de medewerkers.

Per 1 januari 2024 waren alle vacatures in het management vervuld en meerdere collega's startten op een nieuwe of andere plek. Wij wensen dat iedereen snel met elkaar vertrouwd raakt en dat er met plezier en resultaat gewerkt wordt. Uiteindelijk hopen wij dat deze stappen ook leiden tot een verdere daling van het personeelsverloop naar minder dan 14% in 2026.

Met managers en teammanagers gezamenlijk houden we kwartaalbijeenkomsten die we gebruiken om ons te ontwikkelen. Dit kan gaan over inhoud van de zorg, financiën, maar ook over het uitwerken van nieuw beleid zoals de nieuwe P&O strategie of de uitwerking van de kernwaarden naar gedrag. Eind 2023 hebben alle leidinggevenden bij DSV een ontwikkelassessment gedaan. Aan de hand van de uitkomsten zijn wij open in gesprek, hoe wij ons verder kunnen ontwikkelen in de lijn van de nieuwe P&O strategie. We zien de leidinggevenden als rolmodellen op de kernwaarden. Ook verwachten we dat zij richting en ruimte geven aan de medewerkers gericht op de gewenste resultaten. In 2024 zetten wij dit voort.
Het managementteam heeft meerdere malen teambuildingssessies met elkaar gehad. We hebben tijd besteed aan de groepsdynamiek; dit waren open en eerlijke gesprekken.

De PDCA cyclus volgen we steeds beter aan de hand van onze doelstellingen vanuit de meerjarenstrategie. Rapportages hebben een hoog niveau, (bij)stuurinformatie is daardoor beschikbaar en we zijn in hoge mate in control.
Jaarrekeningen, begrotingen en jaarplannen zijn concreet en ruim op tijd. Van Finance Ideas krijgen wij in de operationele benchmark terecht één van de hoogste scores.

Nieuwbouw Salem
In april 2023 is de businesscase voor nieuwbouw Salem ingediend bij de gemeente Katwijk op basis van het voorlopig ontwerp (VO). Dit VO paste binnen de kaders van de goedgekeurde haalbaarheidsstudie. DSV heeft in de businesscase uitbreiding gevraagd van de gemeentegarantie voor € 7 miljoen. De gemeente heeft deze businesscase extern laten toetsen en bevindt zich in de fase van besluitvorming. Er is gelukkig veel enthousiasme voor het bouwplan en de bijdrage van Salem aan de gemeentelijke doelen voor wonen, zorg en welzijn. Gezien de geschiedenis van DSV en de omvang van de gemeentegarantie, is de financiering zoals eerder beschreven een politiek gevoelig punt.
DSV heeft ondertussen doorgewerkt aan het definitief ontwerp (DO). Dit DO bevindt zich binnen de kaders van VO en is eind 2023 door het bestuur vastgesteld en door de raad van toezicht goedgekeurd. Alle uitkomsten inclusief een tweede taxatie van het vastgoed zijn door MVGM verwerkt in de meerjarenbegroting 2024-2033. Omdat de resultaten in 2022 en 2023 beter zijn dan de uitgangspunten in de businesscase, ziet de meerjarenbegroting er beter uit. De plannen van DSV met Salem in combinatie met uitbreiding van vpt en de verkoop van vastgoed zorgen voor een gezonde en robuuste zorg- en vastgoedexploitatie. Besluitvorming bij de gemeente wordt voor de zomer van 2024 verwacht. Het eerste kwartaal van 2024 is een projectstop afgekondigd door het bestuur in afwachting van de besluitvorming door de gemeente.

Samenwerking
We werken op veel manieren samen in de regio. Uiteraard met het zorgkantoor en diverse verzekeraars, maar ook met onze collega's in AVANT-verband. Met meerdere partijen hebben wij intensieve vormen van samenwerking die leiden tot concrete producten of diensten. Eind 2023 tekenden we met AVANT-partners een intentie overeenkomst met het zorgkantoor Z&Z voor meerjarige afspraken.
De deelname van Wijdezorg en Libertas Leiden hebben de kracht van het opleidingsprogramma Waardevol Vernieuwend Onderwijs (MBO en HBO niveau) van Activite en ons versterkt. Wij zijn er trots op dat onze projectleider de nieuwe directeur geworden is van de regionale werkgeversorganisatie ZWconnect.
Binnen ons samenwerkingsverband met de naam REBOZ (Activite, Marente, Wijdezorg, Libertas Leiden en DSV) organiseren we de onplanbare nachtzorg.

Het bestuur ontmoette andere bestuurders in het lerend netwerk met Roomburgh, Hozo en Groot Hoogwaak.
Afgelopen jaar hebben wij als AVANT en het zorgkantoor voor het eerst gewerkt met programmalijnen op basis van de Regiovisie ouderenzorg Zuid-Holland-Noord uit 2022. Ook hebben wij gezamenlijk transitiemiddelen gekregen van het zorgkantoor voor een veelheid aan projecten. DSV kan in deze projecten halen en brengen. Het vertrouwen en de bereidheid om samen te werken binnen AVANT groeit ieder jaar. Voor het eerst zijn in alle openheid alle maatwerkvoorstellen gedeeld en is het totale budget in goede samenwerking met het zorgkantoor verdeeld. DSV is een grote voorstander van deze groeiende samenwerking.

4.3 Maatschappelijk verantwoord ondernemerschap
DSV heeft geen specifiek beleid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Toch zetten wij op dit terrein stappen. Doordat afgelopen jaren vier van onze complexen vernieuwd zijn, hebben we gemiddeld genomen een goede energieprestatie. Eind 2023 tekenden wij bovendien als AVANT partners een intentieovereenkomst over duurzaamheid. Met elkaar willen we de komende jaren minimaal het label brons halen op de milieuthermometer zorg.
Door de verhuur van ons leegstaande complex Salem levert DSV ook een maatschappelijke bijdrage. Zowel GGZ Rivierduinen als de woningzoekenden via Divorce Housing, waren opnieuw blij met een dak boven hun hoofd. Door uitloop in de projectplanning van de nieuwbouw Salem kunnen de bewoners heel 2024 bij ons wonen.

4.4 Risicoparagraaf
Als we op hoofdlijnen naar de grootste (strategische) risico's kijken, dan zijn dat er een paar. Deze hebben we in beeld en kunnen zomaar morgen weer anders zijn.

1. Blijft de financiering van de zorg op voldoende niveau? Ten opzichte van vorig jaar schrokken wij, omdat de nieuwe CAO niet volledig vertaald werd in hogere tarieven voor onze zorgproducten. Daarentegen zijn diverse bezuinigingen op de Wlz-tarieven en de huisvestingscomponent binnen die tarieven door de politiek teruggedraaid. Met de verzekeraars hebben wij betere afspraken gemaakt voor onze zorgproducten binnen de Zorgverzekeringswet. De marges blijven dun. De gemeente Katwijk heeft gelukkig de tarieven voor de WMO na extern onderzoek naar boven aangepast. Met de gemeente Lisse zijn wij nog in gesprek. Als beheersmaatregel laten wij ons via verschillende kanalen goed informeren en zijn wij betrokken bij de stappen die Actiz namens onze sector zet. Ook hebben wij goed contact met de inkopers van de verschillende verzekeraars, het zorgkantoor en de gemeenten. Daarnaast zijn wij ook continu op zoek naar grotere en kleinere subsidies die zorgen voor ruimte om te ontwikkelen. We waren succesvol in SOW en IZA aanvragen, al of niet in samenwerking met AVANT partners.
2. Hebben wij voldoende medewerkers? Als beheersmaatregel kozen wij voor de strategie 'medewerker op één'. Dit is een van de belangrijkste speerpunten van DSV. We zitten er dicht op. We zetten stappen in 'onboarding', we houden exitgesprekken, we hebben het aantal leidinggevenden uitgebreid. In 2024 zetten wij de volgende stappen in strategische personeelsplanning en roosterbeleid. Maar ook zaken als ingebruikname van een nieuw leerplein en van intranet in het voorjaar van 2024 zullen de communicatie en daarmee tevredenheid van de medewerkers verbeteren. We hebben nog steeds één van de laagste volumes inhuur van uitzendkrachten en ZZP-ers. Dat houden wij graag zo.
3. Krijgt DSV groen licht voor de nieuwbouw Salem? Op alle fronten is goedkeuring van de gemeente Katwijk nodig. Als beheersmaatregel is DSV heel open over alle plannen en resultaten. Dit wordt gewaardeerd. Het vertrouwen in elkaar is afgelopen jaren gegroeid. Daar zijn wij blij mee. Het moment van bestuurlijke en politieke besluitvorming is aangebroken. Alle stukken en informatie liggen bij de gemeente Katwijk. We hebben goede moed. Zowel voor DSV als de gemeente Katwijk levert Salem een grote bijdrage aan de toenemende vraag naar 24/7 zorggeschikte woningen. Wij zijn in gesprek met meerdere organisaties over de beperkte uitbreiding van financiering voor de nieuwbouw. Voor verkoop van vastgoed zijn al partners in beeld om met ons samen te werken.
4. Er is ongelooflijk hard gewerkt door onze medewerkers! We zagen dat het ziekteverzuim het laatste kwartaal opeens steeg richting de 10%. Ook de eerste twee maanden van 2024 bleef het verzuim hoog. Als beheersmaatregel zullen we inzetten op verzuimspecialisten en op het gedachtengoed van positieve gezondheid voor alle medewerkers. Mogelijk kan het nieuwe roosterbeleid ook bijdragen aan een betere balans werk-privé.
5. Kunnen wij het product Prettig Wonen Thuis (vpt) laten groeien volgens planning? Het product is binnen onze locaties nieuw. Het vraagt enerzijds om ontwikkeling van beleid en anderzijds de inrichting en positionering van nieuwe teams binnen onze organisatie. Als beheersmaatregel kiezen wij ervoor om een ervaren externe projectleider in te huren. Wij onderzoeken of wij uitbreiding van vpt in Duinrand naar Vlietstede kunnen versnellen en of wij het gespikkeld/in de wijk eerder kunnen aanbieden.

Wij kiezen ervoor om nieuwe teams in te richten binnen de afdeling Zorg Thuis. Ook is externe expertise ingehuurd op het gebied van verhuur van onze appartementen binnen Duinrand en Rustoord. Voor de marketing van dit specifieke product hebben wij een partner gevonden en zullen we onze promotie intensiveren als dit nodig blijkt.

Ieder kwartaal bespreken we de risicoanalyse in de kwartaalrapportage met het MT. Aan de risico's wijzen we eigenaren toe, die verantwoordelijk zijn voor het bepalen van de beheersmaatregelen en het sturen op beheersing van de risico's. Hiervoor wordt een systematiek gebruikt die enerzijds de kans en de impact van een risico bepaalt en uitdrukt in een score van 1-5 en anderzijds een inschatting maakt van de financiële impact van risico's, gerelateerd aan een kans van optreden.

4.5 Toekomstparagraaf
Ten opzichte van eerdere jaren bleek een nieuwe strategie met concrete doelstellingen heel prettig te zijn. We weten precies waar we eind 2026 willen staan. We groeien in Zorg Thuis en zullen ons product Prettig Wonen Thuis verder uitbreiden. We verkopen Duinrand en Parlevliet en realiseren de nieuwbouw Salem. De tevredenheid van onze klanten heeft al de gewenste 8+ en dat houden wij vast. De medewerkerstevredenheid meten wij in 2024 en wij hopen nu een 7,5 te halen op weg naar de 8+ eind 2026. Die tevredenheid willen wij ook terugzien bij de belangrijkste partners waarmee wij samenwerken.

Samen met de gemeente Katwijk en Lisse gaan we vanuit onze verantwoordelijkheid inzetten op passende en toekomstbestendige zorg. We zullen veel samenwerken met de AVANT organisaties. Diverse P&O instrumenten leggen we op de tekentafel om ze 'medewerker op één' geschikt te maken.
Voor 2024 staan bijvoorbeeld ook de lancering van een nieuw leermanagement systeem en intranet op de rol. In 2024 zetten wij de volgende stappen in onze strategische personeelsplanning en het roosterbeleid.

Zoekend en hardwerkend gaan we de toekomst met vertrouwen tegemoet. Er is veel en mooi werk te doen, wat er toe doet. Dat doen wij met liefde. Dat is en blijft de bron waaruit wij werken: "geloof, hoop en liefde, maar de grootste of de meeste is de liefde" (naar 1 Korinthe 13). Met liefde maken we elke dag waardevol. Die liefde mag er ook zijn voor onszelf, want dan kunnen we schenken aan de ander. Daarbij mogen wij met open handen bidden om de zegen van de Vader in de hemel.

5. Bedrijfsvoering
Een strategisch communicatieplan is opgesteld en de gekozen middelen zetten we volgens plan in voor de doelen die we willen bereiken. Alle uitingen van DSV zijn in 2023 consequent getoetst aan de kernwaarden, missie en visie. Brochures en informatiematerialen zijn herzien en herschreven volgens plan. Daarmee zijn ze aantrekkelijker en toegankelijker gemaakt, in B1 taalgebruik en met de nieuwe frisse, herkenbare huisstijl van DSV. De nieuwe website van DSV is in februari 2023 operationeel geworden. De rest van het jaar is gewerkt aan uitbreiding met pagina's voor nieuwe producten en toepassingen. In de tweede helft van 2023 is de basis gelegd voor de bouw van een nieuw Intranet voor de medewerkers van DSV, waar zij gemakkelijk en snel alle informatie en nieuws bij elkaar kunnen vinden en contact met elkaar kunnen zoeken. Volgens planning zal het Intranet van DSV in april 2024 live gaan. Het Handboek Kwaliteit zal integraal op het Intranet worden opgenomen.

In 2023 kregen we nog beter inzicht in de voortgang van onze kwantitatieve en kwalitatieve doelen. De dashboardtool is ingericht en teammanagers en de collega's van financiën gebruiken dit voor resultaatgerichte sturing. De borging van de kennis over en gebruik van de dashboardtool krijgt in 2024 verder aandacht. De dashboardtool wordt in 2024 verder doorontwikkeld om ook op tactisch/ operationeel niveau beter aan te sluiten op de informatiebehoefte van de teammanagers. De informatiematrix is aangepast aan de nieuwe strategie en ook de kwartaalrapportage voor MT en rvt is hierop aangepast. In deze kwartaalrapportages heeft ook kwaliteit van zorg een plek.

De afdeling Financiële administratie (FA)/ Cliëntenadministratie (CA) heeft zich steeds meer ontwikkeld tot business partner en de periodeafsluiting per maand is gerealiseerd. Door de inzet van de nieuwe dashboardtool bieden FA en CA steeds meer ondersteuning bij de monitoring en sturing van projecten. FA en CA hebben actief deelgenomen aan diverse projecten, zodat organisatorische en proceswijzigingen op een goede manier zijn verwerkt in de financiële en cliëntenadministratie.
De administratieve processen met betrekking tot de cliëntenadministratie werden geoptimaliseerd. Dit project is in 2023 afgerond. Voor het uitvoeren van de interne controles is een tool ingericht, die zorgt voor een directe koppeling tussen de interne controles en de vastlegging in het cliëntendossier.

Hierdoor zijn de juistheid en volledigheid van de controles beter gewaarborgd. In 2024 verbeteren we op basis van deze nieuwe tool het proces. De financieel administratieve processen worden in 2024 geanalyseerd en geoptimaliseerd.

Het sturen op budgetten en het monitoren van de uitnutting van budgetten kan nog beter. Het doorontwikkelen van resultaatgerichte sturing door managers en teammanagers is daarom een belangrijk aandachtspunt in 2024. De nieuwe controller, die in april 2024 start, gaat hier een belangrijke rol in vervullen.

6. Ontwikkeling resultaat en kengetallen

DSV stuurt afgelopen jaren strak en met succes op het realiseren of overtreffen van de begroting. We begroten realistisch-voorzichtig. De focus ligt op verhogen van de positieve kasstromen en versterking van het eigen vermogen. 360 graden om ons heen ziet men dat wij in control zijn en dat het resultaat en alle kengetallen zich positief ontwikkelen.

Voor de vierde keer op rij zetten wij met een bedrag van circa 9,5 ton een positief resultaat neer. Om dit in perspectief te plaatsen: het Waarborgfonds voor de Zorg verwacht dat circa 25% van de VVT-instellingen een negatief resultaat heeft in 2023. Bovendien heeft DSV te maken met hoge kapitaalslasten door de zware financieringspositie en een grote dotatie aan de voorziening 45+-dienstjaren. Dit betekent dat DSV in 2023 een uitstekend zorgresultaat heeft gerealiseerd. Het jaar 2023 is afgesloten met een eigen vermogen van circa € 9,1 miljoen (2022: € 8,2 miljoen). Dat betekent dat de solvabiliteit stijgt naar 15,1% (2022: 13,8%) en daarmee een jaar eerder dan verwacht voldoet aan onze interne norm van 15%.

De groei in de WLZ-gefinancierde zorg zette verder door. Wij hadden opnieuw een uitstekende bezettingsgraad en wij breiden op alle locaties uit met de functie behandeling. Wij groeiden in de wijkverpleging. De bedbezetting van de ELV en hospice was in 2023 lager dan in 2022. Daarentegen groeide onze omzet in de WMO. We prijzen ons gelukkig dat wij nog steeds voldoende medewerkers hebben. Vergeleken met anderen zetten wij beperkt ZZP-ers in. De groei in de wijkverpleging zet gestaag door en dat geldt ook voor het aantal wijkverpleegkundigen (in opleiding). Dat is iets om dankbaar voor te zijn, als wij dat met andere organisaties vergelijken.

Qua liquiditeit zijn wij royaal bedeeld met een saldo van € 8,7 miljoen (€ 4,2 miljoen eind 2022). Dit is inclusief € 2 miljoen uit de Escrow-rekening, als dekking voor de kosten van projectontwikkeling Salem. Hiervan is nog niet alles uitgegeven. De kosten voor het Technisch Ontwerp, de aanbesteding en de vergunningen komen nog en betalen wij uit het resterende deel.

	2019	2020	2021	2022	2023	Norm
Liquiditeitssaldo	€ 394k	€ 4.278k	€ 3.811k	€ 4.185k	€ 8.742k	>3mln<4,5ml
Liquiditeitsratio	0,2	0,8	1,0	1,1	1,5	>1,0
Solvabiliteit	1,1%	10,5%	12,3%	13,8%	15,1%	>15%
ICR	-1,5	5,2	1,7	1,6	1,7	>1,4
DSCR	0,2	3,0	1,5	1,5	1,5	>1,1
LTV	86%	85%	85%	83%	85%	<85%

Legenda

Liquiditeitssaldo	Saldo liquide middelen per 31-12
Liquiditeitsratio	Kortlopende vorderingen/ kortlopende schulden
Solvabiliteit	Eigen Vermogen/ Totaal Vermogen
ICR	Bedrijfsresultaat/ Rentelasten
DSCR	(Bedrijfsresultaat + afschrijvingen)/ (Rentelasten + aflossingsverplichtingen)
LTV	Langlopende leningen/ Vaste activa (MVA + FVA)

In onze meerjarenbegroting (MJB) 2024-2033 die begin februari 2024 is vastgesteld staat de ontwikkeling van de ratio's afgezet tegen de normen die de gemeente en DSV hanteren.

Nr	Ratio	Kaderbrief 2023	Nadere toelichting BC	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
1	Solvabiliteit	> 15%	> 20% → > 25%	13,8%	14,8%	16,4%	18,4%	21,7%	23,1%	25,0%	27,1%	29,3%	31,7%	34,6%	37,5%
2	DSCR	> 1,2	> 1,2	1,2	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8	1,9
3	Current ratio	> 1,0	> 1,3	1,1	1,5	1,4	1,3	1,3	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,9	2,1
4	Net debt/ EBITDA	n.v.t.	< 5,0 → < 4,0	9,7	8,4	8,1	7,9	8,7	7,5	6,4	5,6	4,9	4,2	3,5	2,8
5a	Rendement	> 2,0%	n.v.t.	2,1%	2,1%	2,0%	2,5%	9,1%	1,2%	1,8%	2,1%	2,1%	2,2%	2,8%	2,8%
5b	Rendement (* 1.000)			€ 700	€ 781	€ 808	€ 1.050	€ 3.974	€ 604	€ 954	€ 1.121	€ 1.191	€ 1.257	€ 1.626	€ 1.685
6a	Liquiditeit	> 1,5 maand	n.v.t.	1,5	2,9	2,5	2,2	2,1	1,7	1,8	1,9	2,1	2,3	2,5	2,7
6b	Liquiditeit (* 1.000)			€ 4.185	€ 8.723	€ 8.593	€ 7.452	€ 7.526	€ 7.142	€ 7.920	€ 8.794	€ 9.774	€ 10.848	€ 12.027	€ 13.303
7	Loan to value	< 85%	n.v.t.	83%	86%	83%	79%	76%	73%	72%	71%	69%	68%	66%	64%

In 2025 is de bouwstart van Salem. Eind 2026 is de oplevering. In de MJB is alle informatie over Salem inclusief financiering, verkoop vastgoed, groei PWT, omzet stijging Salem, etc., verwerkt. Alle aannames zijn limitatief beschreven inclusief de wijzigingen ten opzichte van de uitgangspunten van de business case (BC) nieuwbouw Salem uit april 2023. Zo stuurt DSV op een toekomstbestendige en gezonde financiële positie. De normen voor de kengetallen actualiseren we jaarlijks in de kadernota. De kengetallen in bovenstaande tabel nemen wij op in de kwartaalrapportages en bespreken we met de belangrijkste stakeholders.

De solvabiliteit van 15,1% in 2023, voldoet een jaar eerder dan verwacht aan de interne norm van 15%. In de MJB 2024-2033 is een verdere groei van de solvabiliteit zichtbaar naar 25% in 2028 en dat met volledig vernieuwd vastgoed. Gezien waar DSV vandaan komt in 2019 (1,1%) is dit een ongelooflijk knappe prestatie waar we met elkaar best trots op zijn.

De LtV (Loan to Value) is een ratio die gekoppeld is aan de nominale waarde van de vaste activa en de langlopende leningen. Dit maakt deze ratio relatief lastig beïnvloedbaar. De belangrijkste jaarlijkse mutaties betreffen de aflossing op de leningen en de afschrijvingen op de vaste activa. Deze ratio daalt in 2030 onder de 70%, een belangrijke norm van financiële instellingen.

Als wij naar de begroting voor 2024 kijken, dan ziet dat (meerjaren) beeld er goed uit. Ondanks diverse investeringen in de kwaliteit van de organisatie en in het onderhoud, staat voor 2024 een positief resultaat begroot van € 808.000,-. Alle jaren, ook de jaren van de geplande nieuwbouw, hebben een positief resultaat. Alleen de jaren 2027 en 2028 halen niet de norm van 2% uit de kadernota (1,2% respectievelijk 1,8%). Alle ratio's ontwikkelen zich gunstig na de ingebruikname van de nieuwbouw Salem. Zelfs zo, dat in het 10 jaren beeld financiële ruimte ontstaat voor (her)investeringen of vervroegde aflossing van leningen.

De opbrengsten uit tijdelijke verhuur van Oud-Salem beïnvloeden het resultaat 2023 positief. Daarnaast heeft de stijging van negatieve naar positieve rente op de liquide middelen en Escrowrekening ook flink bijgedragen aan het resultaat. Ultimo 2023 was de liquiditeitspositie € 8,7 miljoen en de Escrowrekening voor Salem stond op € 9,2 miljoen. De verwachting is dat de rente stabiliseert, maar relatief hoog blijft ten opzichte van vorige jaren. De opbrengsten uit de tijdelijke verhuur zullen in 2025 wegvallen met de sloop van Salem.

Het eerste kwartaal van 2024 hadden wij een relatief hoog ziekteverzuim. De gemiddelde bedbezetting en zorgvolumes lagen op of boven begroting. Daarmee zitten wij financieel op koers.

7. Personeel

Op peildatum 31 december 2023 hadden wij 783 unieke medewerkers in dienst en 24 stagiaires. In 2023 zien we een verdere toename van het aantal FTE. Hieronder het verloop van het aantal FTE's over de afgelopen jaren:

	2021	2022	2023
Gemiddeld	402	420	430

De inzet van personeel in loondienst was in 2023 boven begroting en hoger dan de inzet in 2022. Dit wordt vooral veroorzaakt door extra compensatieuren van medewerkers als gevolg van hoger verzuim dan begroot. Naast de medewerkers in loondienst werd 4 FTE PNIL ingezet waarvan 2,8 FTE in de zorg.

De ontwikkeling van het verzuim afgelopen jaren staat in onderstaande tabel.

	2021	2022	2023
Gemiddeld	5,7%	7,3%	7,0%

Hoewel het verzuimpercentage in 2023 2,1% lager is dan de benchmark en lager dan in 2022 (7,3%) zijn we niet tevreden. Met 7% is onze eigen doelstelling van 6,5% niet gehaald. De inzet van een verzuimspecialist kon niet voorkomen dat het verzuim in het vierde kwartaal fors steeg.
Na het effect van COVID in 2020 en 2021 zagen wij in de VVT-sector en ook bij DSV een stijging van het verzuim in 2022 en 2023. Het verzuim daalde in 2023 tot en met de zomer tot onder de 6%, maar het laatste kwartaal steeg het per maand. Landelijk was sprake van een griepgolf, maar wij kijken een niveau dieper. Daarbij hebben de langdurig zieken onze bijzondere aandacht. Uitgangspunt is daarbij positieve gezondheid. Zien wij een zieke medewerker of een medewerker die op onderdelen moet verzuimen? Hoe kunnen wij daar creatief en ondersteunend in zijn? Onze inzet op positieve gezondheid is bedoeld om de vitaliteit en veerkracht van de medewerkers te versterken. Ons doel is 6,0% voor 2024. Voor 2026 richten we ons op een doelstelling van 5,5% verzuim.

De uitstroom in 2023 was 16,8%, inclusief oproepkrachten. Als we deze er buiten laten is het uitstroompercentage 11,9%. Het verloop en ziekteverzuim zijn belangrijke indicatoren van werknemerstevredenheid. Onze doelstelling is 16% verloop in 2024, 15% in 2025 en 14% in 2026.
Wij zijn content met de uitkomst van de exitgesprekken. Niet alleen geven de vertrokken medewerkers DSV een 7,3, velen geven aan een goede tijd bij DSV gehad te hebben.

8. Onderzoek en ontwikkeling

In dit verslag beschrijven we in andere hoofdstukken de ontwikkeling van de nieuwbouw van locatie Salem. In 2024 zullen wij het ontwerpproces van de nieuwbouw van Salem weer oppakken en overgaan naar het Technisch Ontwerp. Als wij dit afgerond hebben, dan kunnen wij de bouwvergunning en de aanbesteding voorbereiden.

In 2023 is daarnaast een ICT beleidsplan opgesteld en getoetst door een externe specialist. Multi-factorauthenticatie (MFA) is succesvol geïntroduceerd en wordt naar meerdere applicaties uitgerold, waaronder de nieuwe leeromgeving.
De PEN-test is uitgevoerd en de actiepunten hieruit zijn voor zover nodig opgepakt. Op basis van een inventarisatie is vastgesteld dat DSV voor circa 90% voldoet aan de NEN 7510 standaard voor informatiebeveiliging. In 2024 wordt op basis van het ICT-beleidsplan gewerkt aan verdere verbetering van de ICT-infrastructuur en informatiebeveiliging.

9. Financieel beleid

We werken aan de hand van de procuratieregeling (2021) en het treasurystatuut (2022). Het treasurystatuut beschrijft de doelstelling van de treasuryfunctie binnen DSV en de kaders waarbinnen het treasurybeleid wordt uitgevoerd. Treasury heeft bij DSV primair als doel het beheersen van de financiële risico's en secundair het reduceren van financieringskosten.

Het treasurybeleid is erop gericht om het rente-, liquiditeits-, kasstroom- en kredietrisico zoveel mogelijk te beperken. De huidige leningenportefeuille bestaat volledig uit lineair af te lossen leningen, met een vast rentepercentage voor de gehele looptijd. Dit zorgt ervoor dat het renterisico in relatie tot renteherziening of herfinanciering laag is. Het liquiditeitsrisico is gedekt door een kredietfaciliteit bij onze huisbankier van € 300.000. Daarnaast hanteren we zelf de norm van minimaal € 3 miljoen liquiditeit. Het kasstroomrisico wordt hierdoor ook gedekt. De financiering en het uitgavepatroon zijn afgestemd op beperking van schommelingen in kasstroom en liquiditeit uit reguliere bedrijfsvoering. Het kredietrisico wordt beperkt door het aanhouden van een maximum liquiditeitspositie per bank van € 5 miljoen.

Omdat de liquiditeitspositie van DSV de € 3 miljoen ruimschoots overschreed, is in 2023 voor het eerst gebruik gemaakt van een depositorekening. Sinds 8 december 2023 is € 5 miljoen uitgezet op een depositorekening van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) voor een periode van zes maanden tegen een (netto)rente van 3,4%.

Het is in 2023 ook gelukt met onze notaris en de Rabobank afspraken te maken over het bedrag in ESCROW van € 11,2 miljoen. Omdat de Rabobank rente tot maximaal € 5 miljoen vergoedt, hebben wij de notaris verzocht om meer rekeningen te openen en het saldo te spreiden. Daardoor werd het hele tegoed rentedragend in 2023. Dit resulteerde in een aanzienlijk positief renteresultaat.

10. Tot slot

De eerste klap is een daalder waard zeiden wij vroeger. Het is fijn om te concluderen dat het goed gaat met DSV. Wij zijn onderweg met een heldere en simpele marsroute. Wij zijn een mooie organisatie en met onze nieuwe koers ontstaat nieuwe energie.

De uitdaging is aan te kunnen sluiten op alle ontwikkelingen om ons heen, maar niet harder te lopen dan wij aankunnen. Dat vraagt iedere dag keuzes.

Onze kernwaarde liefde is ook van toepassing op liefde voor onszelf. Hoe kunnen we schenken, als we niet goed voor onszelf zorgen. Soms blijkt 'Nee' ook een heel goed antwoord. We trainen medewerkers daarom in het gedachtengoed van positieve gezondheid. Zij staan op één en zonder hen is er geen DSV.

Het jaarplan 2024 is ambitieus. Onderweg blijven wij goed kijken en luisteren en sturen wij bij als dat nodig is. De stip aan de horizon gloort. Wij denken graag in kansen.

Onze stip aan de horizon inspireert en verbindt. Daarbij is continuïteit en consistentie belangrijk. In dat perspectief ben ik heel blij met de vraag om een tweede bestuurstermijn van vier jaar voor DSV aan te gaan. Ik vind het geweldig dat ik leiding mag geven aan deze mooie organisatie met zo'n prachtige missie. Wekelijks leer ik nieuwe dingen. In 2023 ronde ik de opleiding voor contactclown af die ik in 2022 was begonnen bij Ray Biemans. Het was heel waardevol om letterlijk en figuurlijk stil te staan en mij te verdiepen in dementie. Ik heb genoten van mijn stagedagen bij Marente en Gemiva. Ook nam ik met deel aan de trainingen positieve gezondheid, samen met onze medewerkers. Deze trainingen zijn zowel gericht op het leven van onze cliënten als van onze medewerkers, en dus ook van mijzelf. Als de bron niet gevuld wordt, kan hij niet blijven stromen.

De eerste jaren bij DSV zijn omgevlogen, omdat ik iedere dag met plezier naar mijn werk ga. Deze continuïteit zit gelukkig ook in de Raad van Toezicht en het managementteam. Samen houden wij elkaar scherp.

Met liefde maken we elke dag waardevol. Ons ultieme voorbeeld is de Here Jezus zelf. Hij was er waar anderen afhaakten. Hij zag het kwetsbare en offerde zichzelf op. Dit mooie voorbeeld van naastenliefde kan gelovige en ongelovige mensen inspireren. We mogen God ook een zegen vragen over DSV, de bewoners, de cliënten thuis en al onze medewerkers. Daarbij vergeten wij alle vrijwilligers en mantelzorgers niet. Zij zijn onmisbaar voor ons. Iedereen ontzettend bedankt!

Zullen wij ook in 2024 het DSV hart laten kloppen?

Katwijk, 22 april 2024

Jan de Vries
Bestuurder

1.b VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Jaarverslag raad van toezicht 2023

Inleiding

Met belangstelling heeft de raad van toezicht het eerste jaar van de nieuwe koers gevolgd. Als raad zijn wij deelgenoot geweest van het tot stand komen van de nieuwe missie, visie en strategie 2023-2026. Is de organisatie in staat om daadwerkelijk vanuit deze koers stappen te gaan zetten? De missie 'met liefde maken we elke dag waardevol' werd leidend en gold ook voor het werk van de raad zelf.

Met dankbaarheid heeft de raad geconstateerd dat de combinatie van continuïteit van bestuur en management en heldere strategische doelstellingen zorgden voor stappen voorwaarts op veel terreinen. Het bestuur bleef ongewijzigd en werd met bezieling ingevuld door Jan de Vries. We zagen mooie resultaten onderweg. Het inspectiebezoek van IGJ aan Zorg Thuis, bevestigde ons beeld dat de kwaliteit van zorg hoog is. Dat bleek ook uit klanttevredenheidscijfers van royaal boven de acht en de conclusies in de Prezo rapporten. In de P&O strategie maakt DSV de doorvertaling van de visie 'medewerker op één'. DSV diende de businesscase voor de nieuwbouw van Salem in bij de gemeente Katwijk. Het definitieve ontwerp is klaar en ziet er veelbelovend uit. We hadden een mooie ontmoeting met de nieuwe geestelijk verzorger in een themabijeenkomst die op een nieuwe wijze inhoud gaat geven aan deze rol.

Met waardering heeft de raad van toezicht op 22 april 2024 de jaarrekening en het jaarverslag van DSV over 2023 goedgekeurd. In financieel opzicht is er sprake van een goed resultaat, ruim boven begroting en ruim boven de gestelde norm van 2%. Dit is in het perspectief van een sector met veel verlieslatende instellingen een prestatie van formaat, zeker als we in ogenschouw nemen dat DSV extra lasten draagt ten gevolge van de Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU). Ook hierin zien we dat DSV op orde is en dat het management een consistente performance laat zien. Wij danken medewerkers, management en bestuur voor al het mooie en waardevolle werk dat is gedaan. Dankbaarheid gaat ook uit naar God die ons in 2023 opnieuw veel zegen heeft meegegeven.

De raad van toezicht houdt toezicht op het functioneren van de bestuurder, de besturing van de organisatie, het gevoerde beleid en het maatschappelijk belang van de organisatie. Daarnaast fungeert de raad als klankbord, adviseur en sparringpartner voor de bestuurder. De raad van toezicht vervult bovendien de werkgeversrol voor de Bestuurder. Op grond van de Governance code Zorg en het reglement van de raad van toezicht legt de raad van toezicht jaarlijks verantwoording af. De Governance code Zorg is uitgangspunt voor het handelen van de raad van toezicht. De principes zijn verwoord in de statuten en reglementen van Stichting DSV. De raad van toezicht heeft zijn visie en werkwijze vastgelegd in een toezichtvisie, te vinden op de website van DSV. Sinds boekjaar 2022 bestaat de jaarverantwoording op basis van de Regeling openbare jaarverantwoording Wmg uit een afzonderlijk verslag van de raad van toezicht.

1. Samenstelling raad van toezicht

De leden van de raad van toezicht beschikken over uiteenlopende achtergronden en expertises. De raad van toezicht bestaat statutair uit minimaal drie leden. De omvang is op dit moment vijf leden die worden benoemd voor een periode van vier jaar. Voor de benoemingen geldt dat de procedures gevolgd worden, zoals deze zijn vastgelegd in de statuten en het reglement van de raad van toezicht. Benoeming van toezichthouders vindt plaats op basis van een profielschets. In 2023 hebben zich geen wisselingen voorgedaan in de raad van toezicht.

Onafhankelijkheid

In 2023 was geen sprake van enige belangenverstrengeling binnen de raad: de toezichthouders zijn onafhankelijk en hebben geen nauwe persoonlijke of zakelijke banden met collega-toezichthouders, bestuurders, medewerkers, stafleden of belangrijke externe belanghebbenden. Zij hebben eveneens op geen enkele wijze belangen in DSV.

Samenstelling Raad van Toezicht in 2023

Naam	rvt rol en commissie	Beroep/ Hoofdfunctie	Relevante nevenfuncties	Benoeming en termijn
Dhr. J. Kamphorst (1954)	Voorzitter rvt Voorzitter cie R&G 1)	Zelfstandig gevestigd interimmanager en organisatie adviseur	• Voorzitter rvt van Het Baken. Een VVT organisatie in de regio Noord-West Veluwe	16-04-2020 (1e) 16-04-2024 (2e) Einde 2e termijn: 15-04-2028
Mevr. J.P. Quist (1964)	Vicevoorzitter rvt Lid cie K&V 3)	Zelfstandig gevestigd interimmanager en organisatie adviseur.	• Lid rvt Stichting Waardeburgh. Een VVT organisatie in de regio Sliedrecht. • Consultant WEConnect	15-05-2020 (1e) 15-05-2024 (2e) Einde 2e termijn: 14-05-2026
Dhr. W.J. Wezeman (1967)	Voorzitter cie K&V Lid cie R&G 1)	Zelfstandig gevestigd interimmanager en organisatie adviseur.	• Lid rvc NeoCura Arnhem	15-05-2020 (1e) 15-05-2020 (2e) Einde 2e termijn: 14-05-2026
Dhr. F. Stark (1963)	Voorzitter cie F&V 2)	Zelfstandig gevestigd interimmanager, toezichthouder, docent en adviseur. (STICA BV)	• Lid rvt Savant Zorg, Helmond • Lid rvt De Zellingen, Capelle a/d IJssel • Lid Actiz werkgroep kwaliteit bedrijfsvoering • Voorzitter werkgroep forensische Zorg • Docent Finance Ideas Academy facilitator treasury netwerk	15-07-2020 (1e) 15-07-2024 (2e) Einde 2e termijn: 14-07-2027
Mw. S. Verdoes (1979)	Lid cie F&V 2)	Concern controller Zorgbalans		01-09-2022 (1e) Einde 1e termijn: 01-09-2026

1) Commissie Remuneratie en Governance
2) Commissie Financiën en Vastgoed
3) Commissie Kwaliteit en Veiligheid

Omdat vier leden in 2024 het einde van hun eerste termijn bereiken, zijn herbenoemingen expliciet onderdeel geweest van de evaluatie raad van toezicht die in oktober 2023 is uitgevoerd onder begeleiding van een extern adviseur. Daarbij is in het bijzonder aandacht gegeven aan de continuïteit van de raad van toezicht, de commissie "financiën en vastgoed" en de commissie "kwaliteit en veiligheid", de competenties en persoonlijk functioneren van de leden en de onderlinge samenwerking. Het bestuur, de centrale cliëntenraad (CCR) en de ondernemingsraad (OR) hebben de gelegenheid gekregen om over de herbenoemingen te adviseren. Zij hebben allen te kennen gegeven positief te zijn over het voorgenomen besluit tot herbenoeming. Na ontvangst van deze positieve adviezen heeft de Raad op 12 februari 2024 de volgende besluiten genomen:

1. Voorzitter Jaap Kamphorst te herbenoemen voor een periode van 4 jaar, tot 15 april 2028.
2. Frans Stark (voorzitter commissie Financiën en Vastgoed) te herbenoemen voor een periode van 3 jaar, tot 15 juli 2027.
3. De herbenoemingstermijn van beide leden van de commissie Kwaliteit en Veiligheid (Joanne Quist en Wietze Jan Wezeman) in eerste instantie te bepalen op een periode van twee jaar, tot 15 mei 2026. Voor 1 januari 2026 zal worden beslist welk lid alsdan opnieuw voor een periode van twee jaar zal worden herbenoemd en welk lid per 15 mei 2026 aftreedt. Voor dat lid zal dan door externe werving een nieuw lid worden gezocht.

2. Scope van het interne toezicht

De raad kent drie vaste commissies: de commissie Financiën & Vastgoed, de commissie Kwaliteit, Veiligheid en de commissie Remuneratie & Governance. De commissies hebben geen zelfstandige bevoegdheden en zijn gericht op voorbereiding van de besluitvorming door de gehele Raad. Rapportages en specifieke onderwerpen worden in commissies uitvoeriger besproken

dan in de voltallige raad mogelijk is. Hierbij zijn, naast de bestuurder, ook andere medewerkers uit de organisatie betrokken. Alle commissies rapporteren hun bevindingen in de vergadering van de raad van toezicht. In 2023 waren geen ad hoc commissies actief.

De taken en in 2023 uitgevoerde activiteiten per commissie:

Taken	Vergaderingen	Activiteiten
Commissie Remuneratie en Governance		
• Beloningsaangelegenheden van bestuur en raad van toezicht • Evaluatie bestuur en raad van toezicht (jaarlijkse processen) • Samenstelling bestuur en raad van toezicht en voorbereiden van voorzien in vacatures • Ontwikkeling en onderhoud statuten, reglementen en governance protocollen	De commissie heeft input gesprekken gevoerd (live) met delegaties van MT, OR en CCR en een evaluatiegesprek met de bestuurder. De commissie stemt onderling telefonisch af en vergadert op deze manier veelal zonder aanwezigheid van bestuurder. Ook zijn bijeenkomsten met de identiteitsraad en de OR (art. 24 overleg) bijgewoond.	Besproken onderwerpen: • Informatieverzameling in het kader evaluatiegesprek bestuurder • Evaluatiegesprek bestuurder • Voorbereiden WNT indeling en honorering rvt/rvb • Voorbereiden zelfevaluatie rvt • Voorbereiden herbenoeming leden rvt • Voorbereiden herbenoeming bestuurder • Wijziging van de statuten
Commissie Kwaliteit en Veiligheid		
• De ontwikkeling van de aard en kwaliteit van dienstverlening en alle hiermee samenhangende zaken. In het bijzonder betreft dit de toepassing van de relevante kwaliteitskaders waaronder die van de verpleeghuiszorg en de wijkverpleging • De interne processen gericht op het bevorderen en borgen van veilige en verantwoorde zorg-dienstverlening in de ruimste zin • Externe contacten en ontwikkelingen dienaangaande in samenspraak met bestuurder en voorzitter rvt • De ontwikkeling, effectiviteit en kwaliteit van het HR en opleidingsbeleid	De commissie heeft drie keer in aanwezigheid van bestuurder en bestuurssecretaris vergaderd, waarbij ook gedeeltelijk andere personen aanwezig waren. De commissie heeft gesprekken gevoerd met delegaties van de VAR en CCR.	Besproken onderwerpen: • Kwaliteitsverslag 2022 • P&O strategie DSV • IGJ rapportage inspectie wijkverpleging • Ontwikkeling behandeldienst • Jaarverslag Wzd functionaris • Auditrapporten • Cliënttevredenheid • Ontwikkelingen strategische personeelsplanning • Ontwikkelingen Prettig Wonen Thuis • Jaarplan 2024
Commissie Financiën en Vastgoed		
• Financiële aangelegenheden: Begroting, voortgangsrapportages (planning en control proces), jaarverslag, financiering, fiscaliteit • Werking van de interne risico beheersingssystemen en identificatie van risicogebieden • De (interne) informatievoorziening en het beleid en de werking van ICT systemen • Investeringen in en het beheer van vastgoed • De rol van en de relatie met de accountant	De commissie is vijf keer bijeen geweest. Bij alle vergaderingen waren bestuurder en de controller (gedeeltelijk) aanwezig. Twee keer is met de accountant vergaderd. Jaarlijks wordt ook een keer met de accountant overlegd buiten aanwezigheid van de bestuurder en manager financiën.	Besproken onderwerpen: • Meerjarenbegroting 2023-2032 • Vastgoed/ nieuwbouw Salem • Opvolging managementletter 2022 • Jaarrekening, jaarverslag en accountantsverslag 2022 i.a.v. accountant • Ontwikkelingen ICT (bedrijfsvoering en zorgtechnologie) • Businesscase nieuwbouw Salem • Kwartaalrapportages • Kaderbrief 2024 • Controleplan 2023 • Managementletter 2023 i.a.v. accountant • Begroting 2024

3. Vergaderingen en activiteiten raad van toezicht

De raad van toezicht heeft zeven reguliere vergaderingen gehouden. De raad heeft in combinatie met een reguliere vergadering één locatiebezoek kunnen doen en gesproken met teammanagers, kwaliteits- en wijkverpleegkundigen. Daarnaast is in een themavergadering gesproken met de geestelijk verzorger over zijn rol in de organisatie en de identiteit van DSV. De reguliere afvaardigingen naar bijeenkomsten van de OR, CCR en identiteitsraad hebben plaatsgevonden. Ook heeft een lid een vergadering met de VAR bijgewoond.

In 2023 is een themadag geweest samen met de raad en het managementteam. Deze richtte zich op de ontwikkelingen op het gebied van Zorg Thuis en de P&O strategie 'Medewerker op één'.

4. Besluiten raad van toezicht

In 2023 zijn door de raad de volgende besluiten genomen:

Goedkeuring meerjarenbegroting 2023-2032
Goedkeuring budgetaanvraag definitief ontwerp nieuwbouw Salem
Vaststelling jaarverslag raad van toezicht 2022
Goedkeuring bestuursverslag 2022 en de jaarrekening 2022
Verlenen van decharge aan de bestuurder voor het gevoerde beleid in 2022.
Goedkeuring kwaliteitsjaarverslag 2022
Verstrekken opdracht aan Verstegen Accountants voor de controle jaarrekening 2023
Vaststelling statutenwijziging
Vaststelling wijzigingen in reglement raad van toezicht
Goedkeuring wijzigingen in het reglement raad van bestuur
Goedkeuring klokkenluidersregeling
Vaststelling bezoldiging bestuur en raad van toezicht 2024
Goedkeuring begroting 2024
Goedkeuring jaarplan 2024

In het verslagjaar zijn verder onder meer de volgende thema's aan de orde geweest:

- Regiomonitor 2022 verpleegzorg Zuid-Holland Noord
- Businesscase en financiering nieuwbouw Salem
- Kwartaalrapportages
- Kaderbrief 2024
- Managementletter
- Organisatie- en kwaliteitsontwikkelingen.
- Samenwerking met de gemeente Katwijk

5. Reflecties op rolinvulling en functioneren

De raad van toezicht constateert dat ook dit jaar de organisatie zich over een breed terrein verder heeft ontwikkeld. Implementatie van de strategie is nu een jaar onderweg. In de besturing wordt op alle niveaus en over een breed front voortuitgang geboekt. Processen en systemen komen steeds meer op orde. Er is focus in de organisatie en de ambitie is groot.

In de (jaarlijkse) evaluatie met het bestuur over de samenwerking is geconstateerd dat deze goed en constructief verloopt. De raad van toezicht wordt adequaat van informatie voorzien. De raad van toezicht is dankbaar voor de persoonlijke inzet van het bestuur en het getoonde commitment. In de organisatie leeft brede waardering voor de wijze waarop leiding gegeven wordt en hoe borging en zichtbaarheid voor bijvoorbeeld de centrale cliëntenraad zijn opgepakt. Er dient echter nog werk verzet te worden om in 2026 de strategisch doelstellingen te behalen. De wens van continuïteit in de leiding van DSV leeft dan ook breed. De raad van toezicht heeft na positieve adviezen van diverse gremia, daarom unaniem het besluit genomen de bestuurlijke benoeming van Jan de Vries te verlengen tot 1 september 2028. Het bestuur is dankbaar voor deze benaderingswijze en het in hem uitgesproken vertrouwen.

In oktober 2023 is onder begeleiding van een extern adviseur de evaluatie raad van toezicht uitgevoerd. In de evaluatie is geconcludeerd dat het huidige team qua competenties, achtergrond en persoonlijke stijl complementair is en in staat om de toezichtrol goed in te vullen. Er zijn geen redenen om de samenstelling van het team te wijzigen. Gelet op de externe omgeving is het zelfs passend dat het huidige team tenminste nog twee jaar doorgaat. Dat geeft vertrouwen aan externe omgeving en bestuurder. Specifiek aandacht is geweest voor het gelijktijdig aflopen van de zittingstermijnen van vier leden, zoals ook beschreven in hoofdstuk 1 Samenstelling Raad van Toezicht.

Begin 2023 is een opleidingsprogramma opgesteld. Vrijwel alle leden hebben in 2023 één of meer scholingen/studiedagen gevolgd. De leden ontvangen een vergoeding van 5,5% van het maximum van de WNT klasse en de voorzitter 8%. Dat is ruim binnen de kaders van respectievelijk 8 en 12% van de NVTZ adviesregeling,

6. Afrondend

Het afgelopen jaar was voor DSV een jaar van de nieuwe koers en de blik naar de toekomst. DSV staat er weer en is sterker uit de crisis gekomen. De financiële resultaten zijn nu vier jaar achter elkaar goed en daarmee zijn de financiën op orde. DSV richt zich weer naar buiten en is volop bezig met de ontwikkeling van nieuwbouw Salem. Een ontwikkeling die cruciaal is voor de gemeente Katwijk en DSV met een wederzijdse afhankelijkheid. Besluitvorming bij de gemeente wordt voor de zomer van 2024 verwacht. De cliënttevredenheid is positief, net als die van medewerkers. De dynamiek in het zorglandschap blijft, maar de raad van toezicht heeft er alle vertrouwen in dat DSV bij het managementteam en de bestuurder in goede handen is. We kijken uit naar de verdere stappen die de organisatie in 2024 zet.

2 JAARREKENING

2.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2023
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-23	31-dec-22
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		31.763.867	33.154.929
Machines en installaties		5.968.067	6.353.218
Andere vaste bedrijfsmiddelen		1.730.913	1.561.913
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering		733.140	316.367
		40.195.987	**41.386.427**
Financiële vaste activa	2		
Overige effecten en overige vorderingen		9.212.014	11.109.217
		9.212.014	**11.109.217**
Vlottende activa			
Voorraden	3		
Gereed product en handelsgoederen		860	1.710
		860	**1.710**
Vorderingen	4		
Op handelsdebiteuren		27.191	22.332
Overige vorderingen		828.866	1.301.114
Overlopende activa		1.282.774	1.264.847
		2.138.830	**2.588.293**
Liquide middelen	5	**8.741.856**	**4.185.192**
Totaal activa		**60.289.547**	**59.270.839**

	Ref.	31-dec-23	31-dec-22
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	6		
Gestort en opgevraagd kapitaal		2.768	2.768
Bestemmingsfonds		4.289.929	3.339.078
Overige reserves		4.818.931	4.818.931
		9.111.628	**8.160.777**
Voorzieningen	7		
Overige		1.736.376	1.137.524
		1.736.376	**1.137.524**
Langlopende schulden (voor meer dan 1 jaar)	8		
Schulden aan banken		42.022.670	43.755.860
		42.022.670	**43.755.860**
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	9		
Schulden aan banken		1.733.190	1.733.190
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		1.154.370	708.096
Belastingen en premies sociale verzekeringen		844.237	401.716
Schulden terzake van pensioenen		558.892	547.922
Overige schulden		913.420	584.552
Overige passiva		2.214.765	2.241.202
		7.418.873	**6.216.678**
Totaal passiva		**60.289.547**	**59.270.839**

2.2 WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

	Ref.	2023	2022
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	12		
Zorgverzekeringswet		2.759.205	2.734.641
Wet langdurige zorg		29.328.054	27.645.098
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		50.488	45.245
		32.137.747	**30.424.985**
Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	13	**2.546.175**	**2.073.007**
Netto omzet		**34.683.922**	**32.497.992**
Overige bedrijfsopbrengsten	14	2.159.835	1.940.567
Som der bedrijfsopbrengsten		**36.843.757**	**34.438.559**
BEDRIJFSLASTEN			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	15	1.724.888	1.355.123
Lonen en salarissen	16	18.560.556	17.716.860
Sociale lasten	16	3.165.402	3.005.858
Pensioenlasten	16	1.527.533	1.511.047
Afschrijvingen op materiële vaste activa	17	2.292.588	2.563.030
Overige bedrijfskosten	18	7.722.659	6.408.230
Som der bedrijfslasten		**34.993.626**	**32.560.148**
BEDRIJFSRESULTAAT		**1.850.132**	**1.878.410**
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	19	190.122	18.368
Rentelasten en soortgelijke kosten	20	-1.089.403	-1.197.260
RESULTAAT		**950.851**	**699.518**

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:	2023	2022
	€	€
Bestemmingsfonds reserve aanvaardbare kosten	950.851	699.518
	950.851	**699.518**

2.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	Ref.		2023		2022
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			1.850.132		1.878.410
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	17	2.292.588		2.563.030	
- mutaties voorzieningen	7	598.852		234.632	
			2.891.440		2.797.662
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	3	850		3.597	
- vorderingen	4	449.463		66.280	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	9	1.202.195		-118.133	
			1.652.508		-48.256
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			6.394.079		4.627.816
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	19	190.122		18.368	
Rentelasten en soortgelijke kosten	20	-1.089.403		-1.197.260	
			-899.280		-1.178.893
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			***5.494.799***		***3.448.923***
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen in materiële vaste activa	1	-1.102.148		-862.457	
Opname financiële vaste activa	2	1.897.203		34.325	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			***795.055***		***-828.132***
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	8	-1.733.190		-2.247.093	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			***-1.733.190***		***-2.247.093***
Mutatie geldmiddelen			**4.556.664**		**373.699**
Stand geldmiddelen per 1 januari	5		4.185.192		3.811.493
Stand geldmiddelen per 31 december	5		8.741.856		4.185.192
Mutatie geldmiddelen			4.556.664		373.699

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.4.1 Algemeen

Statutaire naam en activiteiten
Zorginstelling stichting DSV is statutair (en feitelijk) gevestigd te Katwijk, op het adres Prins Hendrikkade 157, en is geregistreerd onder KvK-nummer 28081074.
De belangrijkste activiteiten zijn verzorging, verpleging en huishoudelijke hulp.

Verslaggevingsperiode
Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, lopend van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. De vergelijkende cijfers hebben betrekking op boekjaar 2022, lopend van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Continuïteitsveronderstelling
De verwachting is dat het geheel van de activiteiten van stichting DSV, waaraan de activa en passiva dienstbaar zijn, wordt voortgezet. Deze jaarrekening is derhalve opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de *Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW).* De jaarrekening is opgesteld in euro. Toelichtingen op posten in de balans, winst- en verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.
Bij de toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling wordt voorzichtigheid betracht. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar, worden in acht genomen, indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening zijn bekend geworden. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De verdere toelichting op specifieke grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening en voor de waardering en resultaatbepaling komt in het hierna volgende aan de orde.

Gebruik van schattingen
De volgende oordelen en schattingen zijn van belangrijke invloed op de in deze jaarrekening opgenomen bedragen:

- het bepalen van de beste schatting van voorzieningen uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen; en
- het bepalen van de beste schatting van voorzieningen, schulden en verplichtingen uit hoofde van verlofrechten en toekomstige (salaris)rechten van medewerkers, zoals verwerkt onder de voorzieningen en de overige kortlopende schulden;
- het bepalen van de omvang van een bijzondere waardevermindering.

Stichting DSV hanteert voor de schattingen en veronderstellingen voorzichtige uitgangspunten.

Vergelijking met voorgaand jaar
De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van het volgende:

Herrubricering vergelijkende cijfers
De cijfers voor 2022 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Schattingswijziging

Stichting DSV heeft in afwachting van besluitvorming door de gemeente Katwijk in het boekjaar besloten om een tijdelijke bouwstop in te stellen voor het nieuwbouwproject Salem. Het gevolg van deze bouwstop is dat naar verwachting begin 2025 wordt gestart met de sloop van het bestaande complex en dat begin 2027 de overgang plaatsvindt van de tijdelijke huisvesting aan de Waterboslaan, naar het nieuwe complex aan de Duindoornlaan in Katwijk. Als gevolg van dit besluit is de verwachte economische levensduur en eventuele restwaarde van materiële vaste activa herijkt. Dit heeft er toe geleid dat de afschrijvingstermijn van activa met betrekking tot de tijdelijke huisvesting aan de Waterboslaan per 1 januari 2023 is aangepast naar 4 jaar. Voortvloeiende effecten voor de afschrijvingen zijn verwerkt in de verwachte resterende gebruiksperiode van het betreffende pand. Als gevolg hiervan zijn de afschrijvingskosten in het boekjaar met € 49.454 afgenomen ten opzichte van de kosten bij ongewijzigde uitgangspunten.

Als gevolg van de verschuiving van de nieuwbouw Salem, worden de afschrijvingstermijnen voor de materiële vaste activa met betrekking tot Oud-Salem aangepast van 1 jaar naar 2 jaar vanaf 1 januari 2023. Ook deze aanpassing in de afschrijvingen wordt prospectief verwerkt. Als gevolg hiervan zijn de afschrijvingskosten in het boekjaar met € 287.810 afgenomen ten opzichte van de kosten bij ongewijzigde uitgangspunten.

2.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Activa waarvan het waarschijnlijk is dat de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, worden afgewaardeerd tot het niveau van de hoogste van de indirecte en directe realiseerbare waarde.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico’s die zich waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen en niet op voordelen en risico’s waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afschreven. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestandsdelen afzonderlijk afgeschreven. De afschrijvingspercentages zijn toegelicht in de toelichting op de balans.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting.
In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Groot onderhoud
Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd.

Vervreemding van vaste activa
Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden
Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs op basis van FIFO-methode onder aftrek van een voorziening voor incourantheid, of tegen lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen
De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. De voorzieningen worden bepaald op basis van een individuele beoordeling van de vorderingen.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. Indien het verschil tussen de nominale en contante waarde van de verplichtingen materieel is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde.

Schulden
Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële instrumenten
Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten gewaardeerd op de manier zoals beschreven in de grondslagen voor de desbetreffende financiële instrumenten.

2.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen. Baten en lasten worden verwerkt in het jaar waarop zij betrekking hebben. Daarbij wordt voorzichtigheid betracht overeenkomstig de grondslagen die gelden voor het opnemen van activa en passiva (zoals eerder vermeld).

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt foutherstel toegepast.

Pensioenen
Stichting DSV heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij stichting DSV. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Stichting DSV betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. De dekkingsgraad van het PFZW bedraagt per december 2023 106,3%.
Stichting DSV heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting DSV heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

2.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

2.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.
Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

2.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft stichting DSV zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels. De WNT- verantwoording inzake stichting DSV is opgenomen in de toelichting op de winst- en verliesrekening.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Bedrijfs-gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs-middelen	Vaste bedrijfs-middelen in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023					
- aanschafwaarde	48.441.852	8.265.272	5.644.942	316.367	62.668.433
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	15.286.923	1.912.054	4.083.029	0	21.282.006
Boekwaarde per 1 januari 2023	33.154.929	6.353.218	1.561.913	316.367	41.386.427
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	0	40.151	645.224	416.773	1.102.148
- afschrijvingen	1.391.062	425.302	430.003	0	2.246.367
- *desinvesteringen*					
aanschafwaarde	0	0	141.270	0	141.270
cumulatieve afschrijvingen	0	0	95.049	0	95.049
per saldo	0	0	46.221	0	46.221
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-1.391.062	-385.151	169.000	416.773	-1.190.440
Stand per 31 december 2023					
- aanschafwaarde	48.441.852	8.305.423	6.148.896	733.140	63.629.311
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	16.677.985	2.337.356	4.417.983	0	23.433.324
Boekwaarde per 31 december 2023	31.763.867	5.968.067	1.730.913	733.140	40.195.987
Afschrijvingspercentage	0,0% - 10,0% - 50%	5% - 6,67% - 50%	5% - 10% - 20% - 50%	0%	

De WOZ-waarde over 2023 (waardepeildatum 1-1-2022) bedraagt € 62.010.000.
De verzekerde waarde bedraagt ultimo 2023 € 68.869.000.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in onderdeel 2.6.

De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van € 40.195.987 (31-12-2022: € 41.386.427) als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen en als garantie voor leningen die zijn geborgd via de gemeente Katwijk en gemeente Lisse (verder: gemeenten). Stichting DSV heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van de gemeenten onroerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft stichting DSV zich verbonden om op eerste verzoek van de gemeenten een recht van hypotheek aan de gemeenten te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door de gemeenten is geborgd.

Onder de vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering zijn de investeringen in het kader van de ontwikkeling van het nieuwbouwproject Salem aan de Duindoornlaan in Katwijk geactiveerd. Over deze investeringen wordt gedurende de bouwperiode nog niet afgeschreven.

Stichting DSV heeft de realiseerbare directe opbrengstwaarde bij verkoop en de contante waarde van de toekomstige kasstromen van haar zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2023.

De realiseerbare directe opbrengstwaarden van vaste activa zijn ontleend aan taxaties door onafhankelijke externe taxateurs, uitgaande van verkoop in lege staat en kosten koper. Op basis van de uitgevoerde analyses is in 2023 geen afwaardering noodzakelijk gebleken.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

2. Financiële vaste activa

	Overige effecten en overige vorderingen	Totaal
	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2023	11.109.217	11.109.217
Opname	-2.000.000	-2.000.000
Rentebaten en beheerkosten	102.797	102.797
Boekwaarde per 31 december 2023	9.212.014	9.212.014

Tussen de gemeente Katwijk en Stichting DSV (hierna te noemen; Partijen) is een overeenkomst gesloten die betrekking heeft op de bestemming van een gedeelte van de verkoopopbrengst van het complex Parledam: hierna te noemen Nadere Overeenkomst Garantiefonds. Op grond van de Nadere Overeenkomst Garantiefonds zijn partijen overeengekomen om € 11.200.000 in escrow te houden bij Verhees Notarissen N.V. Partijen krijgen hierdoor een voorwaardelijke vordering op Verhees Notarisssen NV. In de Nadere Overeenkomst Garantiefonds is nader geregeld op welke wijze en onder welke condities deze vordering of een deel hiervan onvoorwaardelijk wordt. Stichting DSV kan slechts beschikken over het bedrag of een deel van het bedrag in escrow na ondubbelzinnige schriftelijke opdracht van de gemeente Katwijk of een ondubbelzinnige gelijkluidende schriftelijke opdracht van beide partijen.

Kosten en/of te betalen rente worden ten laste van het escrowbedrag gebracht, ontvangen rente wordt toegevoegd.

In de Nadere Overeenkomst Garantiefonds is tussen partijen overeengekomen dat het bedrag in escrow aan Stichting DSV onder voorwaarden beschikbaar wordt gesteld. Als aan de voorwaarden in de Nadere Overeenkomst Garantiefonds wordt voldaan, kan een deel van de vordering een looptijd krijgen korter dan 1 jaar.

3. Voorraden

Voorraden gereed product en handelsgoederen
Op de voorraden is geen voorziening voor incourantheid in aftrek gebracht (2022: nihil).

4. Vorderingen

Op de handelsdebiteuren en overige vorderingen en overlopende activa is geen voorziening voor incourantheid in aftrek gebracht (2022: nihil). Deze posten hebben overwegend een kortlopend karakter.

De overige vorderingen en overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Overige vorderingen:		
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	828.866	1.301.114
Totaal overige vorderingen	**828.866**	**1.301.114**
Overlopende activa:		
Nog te ontvangen bedragen Wmo	215.342	209.950
Nog te ontvangen bedragen Zvw	419.712	546.381
Te ontvangen transitievergoedingen	76.667	60.028
Nog te ontvangen subsidies	110.707	125.000
Overige vorderingen	95.697	90.507
Vooruitbetaalde bedragen	364.648	232.981
Totaal overlopende activa	**1.282.774**	**1.264.847**

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

Onder de overige vorderingen en schulden worden de bedragen opgenomen aangaande het financieringstekort dan wel -overschot Wlz.
De opbouw hiervan is als volgt:

Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	2023	2022	totaal
	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	1.301.114	1.301.114
Financieringsverschil boekjaar	828.866	0	828.866
Betalingen/ontvangsten		-1.301.114	-1.301.114
Subtotaal mutatie boekjaar	828.866	-1.301.114	-472.248
Saldo per 31 december	828.866	0	828.866

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- overige vorderingen	828.866	1.301.114
- overige schulden		
	828.866	1.301.114

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	29.576.054	27.637.134
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	28.747.188	26.336.020
Totaal financieringsverschil	828.866	1.301.114

5. Liquide middelen

DSV verzorgd leven beschikt over een kredietfaciliteit bij de Rabobank voor een bedrag van € 300.000. Ultimo 2023 werd geen gebruik gemaakt van deze faciliteit (2022: idem). Er zijn geen zekerheden voor deze faciliteit afgegeven. De liquide middelen zijn voor € 3.741.856 vrij beschikbaar (direct opeisbaar).

Per 8 december 2023 is een deposito afgesloten bij de BNG Bank voor een bedrag van € 5.000.000, met een looptijd van 6 maanden en een rentepercentage van 3,4%.

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Bankrekeningen	3.741.856	4.185.192
Deposito’s	5.000.000	0
Totaal liquide middelen	8.741.856	4.185.192

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

6. Eigen vermogen

Gestort en opgevraagd kapitaal

	Saldo per 1-jan-2023	Resultaat-bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	2.768	0	0	2.768
Totaal gestort en opgevraagd kapitaal	2.768	0	0	2.768

Bestemmingsfonds

	Saldo per 1-jan-2023	Resultaat-bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€
Bestemmingsfonds:				
Reserve aanvaardbare kosten	3.339.078	950.851	0	4.289.929
Totaal bestemmingsfonds	3.339.078	950.851	0	4.289.929

De Reserve aanvaardbare kosten is een bestemmingsfonds die op grond van de RJ 655.310 wordt gevormd uit de bekostiging van de Wet Langdurige Zorg. De reserve aanvaardbare kosten kan worden aangewend voor zorg die valt onder de Wet langdurige zorg, de Zorgverzekeringswet en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Overige reserves

	Saldo per 1-jan-2023	Resultaat-bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€
Overige reserves:				
Algemene reserves	4.818.931	0	0	4.818.931
Totaal overige reserves	4.818.931	0	0	4.818.931

Het aansprakelijk vermogen per 31 december 2023 bedraagt € 9.111.628 (31-12-2022: € 8.160.777).

7. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€	€
- uitgestelde beloningen	219.167	86.296	20.240	0	285.224
- doorbetaling na 45 dienstjaren	640.391	364.131	57.182	0	947.340
- langdurig zieken	277.966	475.306	175.665	73.795	503.812
Totaal voorzieningen	1.137.524	925.733	253.086	73.795	1.736.376

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2023
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	539.301
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.197.075
hiervan > 5 jaar	223.973

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

Met betrekking tot de voorzieningen gelden nog de volgende toelichtingen:

Voorziening uitgestelde beloningen
De voorziening uitgestelde beloningen betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,0%.

Voorziening doorbetaling na 45 dienstjaren
De voorziening doorbetaling na 45 dienstjaren betreft een voorziening voor medewerkers die gebruik maken van de regeling om na 45 dienstjaren in de zorg- en welzijnssector vervroegd uit te treden en voor de medewerkers die naar verwachting in de toekomst zullen opteren voor het gebruik van de regeling. Binnen deze regeling hebben medewerkers die opteren voor de regeling en voldoen aan de voorwaarden, recht op een maandelijkse uitkering die voor rekening van de werkgever komt. De voorziening betreft de beste schatting van de contante waarde van de verschuldigde uitkeringen en daarmee samenhangende kosten. Hiervoor is bepaald welke medewerkers voldoen aan de voorwaarden voor de regeling en is per medewerker een inschatting gemaakt van de kans dat daadwerkelijk wordt geopteerd voor de regeling. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,0%. Er is rekening gehouden met een jaarlijkse indexatie van de uitkering van 3,0%. De levenskans van de betreffende medewerkers is ingeschat op basis van CBS-data (levensverwachting, geslacht, leeftijd (per jaar en periode van vijf jaren). De voorziening is bepaald op basis van de 'opbouwmethode'.

Voorziening langdurig zieken
Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de nominale waarde van de loondoorbetalingsverplichting in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2023 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar.

8. Langlopende schulden (voor meer dan 1 jaar)

De specificatie van het totaal van de langlopende schulden naar hun looptijd is als volgt:

	31-dec-23
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.733.190
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	42.022.670
hiervan > 5 jaar	35.089.910

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden (onderdeel 2.6).
De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

De gemeente Katwijk en Lisse hebben zich garant gesteld voor de uitstaande leningen. Hiervoor heeft zij de volgende voorwaarden aan DSV gesteld: 1e en 2e hypotheek in rang op de registergoederen woonzorgcentra Vlietstede, Salem, Duinrand, Rustoord en Parlevliet. Daarnaast heeft de gemeente Katwijk nadere voorwaarden gesteld aan de informatievoorziening en besluitvorming.

Voor een van de leningen is in 2043 sprake van een eindaflossing van € 5.460.000.

9. Kortlopende schulden

De overige schulden en overlopende passiva hebben overwegend een kortlopend karakter.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

De belastingen en premies sociale verzekeringen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Omzetbelasting	293.006	294.674
Loonheffing	551.230	107.042
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	**844.237**	**401.716**

De overige schulden en overige passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Overige schulden:		
Nog te betalen salarissen	213.765	177.970
Overige schulden	373.591	67.508
Nog te betalen rente	326.064	339.074
Totaal overige schulden	**913.420**	**584.552**
Overige passiva:		
Nog te betalen vakantiegeld	798.129	751.779
Nog te betalen eindejaarsuitkering	128.433	116.623
Niet opgenomen verlof- en compensatieuren	877.586	828.203
Terugbetaling subsidie zorgbonus	0	219.467
Overlopende passiva	9.686	19.556
Nog te ontvangen facturen	400.931	305.574
Totaal overige passiva	**2.214.765**	**2.241.202**

10. Financiële instrumenten

Algemeen
Stichting DSV maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die stichting DSV blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.
Stichting DSV handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen (treasurystatuut) om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan stichting DSV verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico
De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn met name geconcentreerd bij het Zorgkantoor, Zorg & Zekerheid en de gemeenten Katwijk en Lisse. Het kredietrisico inzake de handelsdebiteuren en overige vorderingen is beperkt.

Renterisico en kasstroomrisico
Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. Stichting DSV heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde
De reële waarde van de langlopende schulden is niet bekend. De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

11.a Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Samenwerkingsovereenkomst Bouwinvest

Tijdens de verkoop van de locatie Parledam is eind 2020 met de koper Bouwinvest een samenwerkingsovereenkomst getekend. In deze overeenkomst staat dat DSV met voorrang cliënten met een zorgvraag kan selecteren voor leegkomende appartementen.

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan terzake van huur van locaties, onderhoud en overige dienstverlening t.b.v. de bedrijfsvoering.

De huurverplichtingen kwalificeren op grond van de bepalingen van RJ-Richtlijn 292 Leasing als operational lease en zijn om die reden niet in de balans opgenomen.

Aard van de verplichting	Verplichting < 1 jaar	Verplichting 1 < X < 5 jaar	Verplichting > 5 jaar
Huur	€ 74.950	€ 197.605	€ 26.653
Onderhoud	€ 502.581	€ 1.355.422	€ -
Overige dienstverlening t.b.v. bedrijfsvoering	€ 442.958	€ -	€ -
Totaal	**€ 1.020.489**	**€ 1.553.027**	**€ 26.653**

De looptijd van de huurcontracten varieert op balansdatum tussen 1 jaar en 6 jaar.
In de bovenstaande bedragen is geen rekening gehouden met een jaarlijkse indexatie.

Meerjarige financiële rechten

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke rechten aangegaan terzake van de verhuur van locatie(s).

Aard van het recht	Recht < 1 jaar	Recht 1 < X < 5 jaar	Recht > 5 jaar
Verhuur	€ 466.935	€ -	€ -
Totaal	**€ 466.935**	**€ -**	**€ -**

De looptijd van de verhuurovereenkomsten varieert op balansdatum tussen 3 maanden en 12 maanden.
In de bovenstaande bedragen is geen rekening gehouden met een jaarlijkse indexatie.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker. Stichting DSV heeft op basis van een risicoanalyse een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de hieruit voortvloeiende risico's en verplichtingen. Daarbij is rekening gehouden met uitkomsten van interne en externe controles.

Dezelfde onzekerheid is aan de orde met betrekking tot de definitieve vaststelling van subsidies. Ook hiervoor geldt dat op basis van landelijke en lokale richtlijnen en afspraken een zo nauwkeurig mogelijke schatting is gemaakt van de te verwerken opbrengsten. Niet uitgesloten kan worden dat de verwerkte bedragen bij de definitieve vaststelling nog substantieel bijgesteld worden. Deze bijstellingen zullen dan in het resultaat van het boekjaar verwerkt worden, waarin de bijstelling voldoende aannemelijk wordt.

DSV verwacht uit hoofde van genoemde nacontroles, subsidievaststellingen overigens geen noemenswaardige correcties op de verantwoorde opbrengsten.

11.b Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Bij het opstellen van de jaarrekening bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond. Stichting DSV is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans per 31 december 2023.

2.6 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2023

Lening-gever	Afsluit-datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werke-lijke rente	Einde rente-vast periode	Restschuld 31 december 2022	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossings-wijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		€			%		€	€	€	€			€	
Aegon	7-okt-13	13.000.000	30	onderhandse	3,48%	7-okt-43	10.660.000	260.000	10.400.000	9.100.000	20	lineair	260.000	gemeente Katwijk, 1e hypotheek op Parlevliet
NWB	1-okt-13	12.000.000	30	onderhandse	3,30%	1-okt-43	8.400.000	400.000	8.000.000	6.000.000	20	lineair	400.000	gemeente Katwijk, 1e hypotheek op Vlietstede
B.N.G.	1-feb-16	11.620.000	30	onderhandse	1,83%	1-feb-46	9.616.550	400.690	9.215.860	7.212.410	23	lineair	400.690	gemeente Katwijk, 1e hypotheek op Duinrand
B.N.G.	1-dec-17	3.830.000	30	onderhandse	1,58%	1-dec-47	3.419.642	136.786	3.282.856	2.598.926	24	lineair	136.786	gemeente Katwijk
B.N.G.	1-dec-17	15.000.000	30	onderhandse	1,58%	1-dec-47	13.392.858	535.714	12.857.144	10.178.574	24	lineair	535.714	gemeente Lisse, 1e hypotheek op Rustoord
Totaal							**45.489.050**	**1.733.190**	**43.755.860**	**35.089.910**			**1.733.190**	

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

BATEN

12. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

	2023	2022
De specificatie is als volgt:	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	29.576.054	27.645.098
Reservering maatwerkvoorstellen 2023	-248.000	0
Wet langdurige zorg	29.328.054	27.645.098
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	2.759.205	2.734.641
Overige zorgprestaties	50.488	45.245
Totaal	32.137.747	30.424.985

De maatwerkgelden die in 2023 zijn ontvangen, hebben betrekking op projecten waarvoor de uitgaven deels in 2024 plaatsvinden. Het gedeelte van de maatwerkgelden 2023 dat in 2024 wordt uitgegeven, is gereserveerd per balansdatum.

13. Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Wet maatschappelijke ondersteuning	2.546.175	2.073.007
Totaal	2.546.175	2.073.007

14. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Subsidies	506.096	493.208
Hotelmatige diensten	391.193	409.814
Verhuur onroerend vastgoed	1.239.546	1.037.545
Verkoopresultaat materiële vaste activa	23.000	0
Totaal	2.159.835	1.940.567

De subsidies kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	230.228	298.595
Subsidies Zvw-zorg	146.482	58.409
Overige Rijkssubsidies	129.386	137.242
Subsidie zorgbonus	0	-1.039
Totaal	506.096	493.208

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

LASTEN

15. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten uitbesteed werk en andere externe kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Personeel niet in loondienst	1.724.888	1.355.123
Totaal	1.724.888	1.355.123

Onder de kosten uitbesteed werk en andere externe kosten zijn ook de kosten van inhuur van de behandeldienst van een collegazorginstelling opgenomen, ten behoeve van het verlenen van functie behandeling aan onze cliënten.

16. Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De lonen en salarissen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Lonen en salarissen	18.560.556	17.716.860
Sociale lasten	3.165.402	3.005.858
Pensioenlasten	1.527.533	1.511.047
Totaal	23.253.491	22.233.765
Het gemiddelde aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden (fte's) is als volgt:	430	420

De stijging van de lonen en salarissen in 2023 wordt veroorzaakt door een stijging van het gemiddeld aantal FTE's met 2,4%, in combinatie met een CAO-stijging van 3% per 1 maart 2023 en 5% per 1 oktober 2023.

17. Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen op materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.292.588	2.563.030
Totaal	2.292.588	2.563.030

De daling in de afschrijvingen op materiële vaste activa ten opzichte van 2022, wordt veroorzaakt door schattingswijzigingen in de afschrijvingstermijnen van de locaties Oud-Salem en de tijdelijke huisvesting Waterboslaan, zoals toegelicht in de waarderingsgrondslagen.

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

18. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Andere personeelskosten	783.753	661.494
Dotaties/vrijval personele voorzieningen	721.489	290.295
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.228.128	1.069.002
Algemene kosten	1.978.075	2.036.076
Cliënt- en bewonersgebonden kosten	952.709	755.241
Onderhoudskosten	1.066.074	1.161.628
Energiekosten	906.014	409.682
Huur en leasing	86.418	24.812
Totaal	7.722.659	6.408.230

Met betrekking tot de dotaties/vrijval personele voorzieningen wordt verwezen naar hoofdstuk 2.5, voorzieningen (post 7).

19. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

De andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Rentebaten liquide middelen en gelden in escrow	190.122	18.368
Totaal	190.122	18.368

20. Rentelasten en soortgelijke kosten

De rentelasten en soortgelijke kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Rentelasten langlopende leningen	-1.088.948	-1.147.360
Negatieve rente en bankkosten	-455	-49.901
Totaal	-1.089.403	-1.197.260

21. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2023 zijn als volgt:

	2023	2022
	€	€
1. Controle van de jaarrekening	50.484	64.873
2. Overige controlewerkzaamheden	3.388	6.837
3. Fiscale advisering	7.937	8.275
4. Niet-controlediensten	1.038	4.124
	62.847	84.109

Toelichting: De in de tabel vermelde honoraria voor de controle van de jaarrekening 2023 (2022) hebben betrekking op de in het kalenderjaar 2023 (2022) in rekening gebrachte accountantshonoraria.

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur (en overige topfunctionarissen) over het jaar 2023 is als volgt:

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

		J.C. de Vries
1	Functie (functienaam)	Bestuurder
2	In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-sep-20
3	In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden
4	(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
5	Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
6	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	147.959
7	Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	15.016
8	Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	**162.975**
9	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	182.000

Vergelijkende cijfers 2022

1	(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
2	Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
3	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	137.656
4	Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	13.376
5	Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	**151.032**
6	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	176.000

Toezichthoudende topfunctionarissen

		J. Kamphorst	W.J. Wezeman	J.P. Quist
1	Functie (functienaam)	Voorzitter RvT/RvC	Lid RvT/RvC	Lid RvT/RvC
2	In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	16-apr-20	15-mei-20	15-mei-20
3	In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden	heden	heden
4	Totale bezoldiging in het kader van de WNT	**14.560**	**10.010**	**10.010**
5	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	27.300	18.200	18.200

Vergelijkende cijfers 2022

1	Totale bezoldiging in het kader van de WNT	**14.080**	**9.680**	**9.680**
2	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	26.400	17.600	17.600

2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

		F. Stark	S.J. Remmelzwaal - Verdoes
1	Functie (functienaam)	Lid RvT	Lid RvT
2	In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	15-jul-20	1-sep-22
3	In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden	heden
4	Totale bezoldiging in het kader van de WNT	**10.010**	**10.010**
5	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	18.200	18.200
	Vergelijkende cijfers 2022		
1	Totale bezoldiging in het kader van de WNT	**9.680**	**3.227**
2	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	17.600	5.883

Toelichting
De Raad van Toezicht heeft conform de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en jeugdhulp aan stichting DSV een totaalscore van 9 punten toegekend. De daaruit volgende klassenindeling betreft Klasse III, met een bijbehorend bezoldigingsmaximum voor de Raad van Bestuur van € 182.000. Dit maximum wordt niet overschreden door de Raad van Bestuur.

Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van de Raad van Toezicht bedraagt € 27.300 en voor de overige leden van de Raad van Toezicht € 18.200. Deze maxima worden niet overschreden.

2.8 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van stichting DSV heeft de jaarrekening 2023 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 22 april 2024, onder gelijktijdige goedkeuring daarvan door de raad van toezicht.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de winst- en verliesrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen na balansdatum met een bijzonder effect op de situatie per balansdatum zijn in de jaarrekening verwerkt. Er zijn geen andere gebeurtenissen na balansdatum die van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.	W.G.
J.C. de Vries, bestuurder 22-4-2024	J. Kamphorst, voorzitter raad van toezicht 22-4-2024
W.G.	W.G.
J. Quist, lid raad van toezicht 22-4-2024	W.J. Wezeman, lid raad van toezicht 22-4-2024
W.G.	W.G.
F. Stark, lid raad van toezicht 22-4-2024	S. Verdoes, lid raad van toezicht 22-4-2024

3 OVERIGE GEGEVENS

3 OVERIGE GEGEVENS

3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

Door de raad van bestuur is conform de doelstelling van de organisatie en de bekostiging het resultaat bestemd.

3.2 Nevenvestigingen en handelsnamen

Stichting DSV heeft geen nevenvestigingen, of handelsnamen.

3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.